

2) *Fortsættelse af anden Behandling af:*

Forslag til Finanslov for Finansaaret fra
1ste April 1900 til 31te Marts 1901.

Mødet hævet Kl. 4. 40'.

56de Møde.

Onsdag den 17de Januar, Kl. 1.

Formanden: Ved Folketingsmanden for Vejle Amts 5te Valgkreds (Berthelsen) er modtaget et Andragende fra forhenværende menig Husmand C. A. C. Nielsen af Løgballe om Invalideunderstøttelse.

Ved Folketingsmanden for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) er modtaget et Andragende fra 26 tidligere ved østjydske Jærnbane ansatte Funktionærer, der ved Statens Overtagelse af denne Jærnbane erholdt Udnævnelse ved Statsbanedriften, angaaende Beregningen af deres Anciennitet.

Disse Andragender ville blive tilstillede Finansudvalget.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Krigsministeren fremsætter Forslag til Lov om Bevilling til Forsøg med nyt Felt-skyts.

Krigsministeren (Schnack): Naar jeg i Dag har den Ære at forelægge for det høje Ting et *Forslag til Lov om Bevilling til Forsøg med nyt Felt-skyts*, skal jeg først gøre et Par Bemærkninger om Vaabnernes Udvikling i den sidste Tid, navnlig med Hensyn til den Vekselvirkning, der har fundet Sted mellem Fodfolksvaabnet og Feltartilleriet. Det er selvfølgelig ikke et lærd Foredrag, jeg vil holde, jeg vil kun omtale Ting, som ærede Medlemmer alle kende meget godt, men som De maaske kunne have nogen Interesse af at se sammenstillede.

Det er jo 50 Aar siden, at Riflen blev indført i Hærene, og den forøgede Skudvidde førte inden mange Aar til, at man fik den riflede Feltkanon. Det næste Skridt var Overgangen til Bagladeriflen. Vi fik jo dens Virkninger at føle i 1864, men det var først Krigen 1866, der gjorde, at hele Europa hurtigst muligt gik over til Bagladegeværet. Prøjsen havde allerede i 1866 Bagladekanoner, men man forstod endnu ikke ganske deres Betydning, og det var derfor først efter Krigen 1870, at hele Europa blev rigtig opmærksom paa disse Vaaben, og Bagladekanonen blev nu indført overalt, saaledes herhjemme i 1876. Men da der samtidig skete betydelige tekniske Fremskridt, har denne Udvikling taget en Del Tid og er først afsluttet midt i Firserne. Der var da et Tidspunkt, hvor man kunde sige, at de europæiske Hære havde omtrent ens Bevæbning. Men saa kom der et nyt, stort Fremskridt — Geværet af lille Kaliber, der jo har en betydelig forøget Skudvidde og lang-raserende Bane; samtidig med dette Gevær kom Repetermekanismen, der forøger Skydningens Hurtighed, og endelig det røgfri Krudt, der er af den største Betydning for denne. Feltartilleriet søgte naturligvis paa bedste Maade at holde Skridt med denne Udvikling. Man indførte en ny forbedret Granatkardæsk, men Røgen af det sorte Krudt lagde store Hindringer i Vejen for Skudhastigheden. Saa fik man imidlertid røgfrit Krudt og arbejdede ivrigt for at bringe Skudhastigheden op. Men der var et meget vanskeligt Forhold at overvinde: det voldsomme Tilbageløb af Kanonen, naar Skuddet gaar af, og som nødvendiggør en Frembringning af Kanonen for hvert Skud. Man søgte at hemme dette Tilbageløb, men det viste sig snart, at om der end kunde gøres noget i den Retning, kunde et virkelig godt Resultat kun naas ved Indførelse af helt nyt Skyts. Paa den Maade fik Tyskland allerede i 1896 nyt Felt-skyts, Frankrig fulgte efter i 1897, og nu staa vi paa et Tidspunkt, hvor næsten hele Europa er ved Forsøg med nyt Felt-skyts. Herhjemme have vi, takket være de Bevillinger, der ere givne af Rigsdagen, fulgt godt med. Vi have en ypperlig Granatkardæsk, røgfrit Krudt og endelig have vi faaet en Spadebremse anbragt paa Kanonen, hvorved Tilbageløbet hemmes, og hvorved en nogenlunde Skudhastighed kan opnaas. Der er saaledes, naar jeg blot betragter det Standpunkt, hvorpaa vort Feltartilleri nu befinder sig, ikke nogen paatrængende Nødvendighed for at faa nyt